

PERSONEL DİSİPLİN SORUŞTURMASI REHBER

2547 sayılı Kanun'un 53. maddesi ve devamında yapılan deęiŐikliklerle yükseköğretim personeline uygulanacak disiplin suç ve cezaları, disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar, disiplin soruşturmasının temel ilkeleri, savunma hakkı, görevden uzaklaştırma ve itiraz başta olmak üzere disiplin işlemleri yasal düzenleme altına alınmıştır.

Tüm devlet memurlarının disiplin suçları ile ilgili olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 124 ila 145. maddeleri arasında düzenlemeler yer almaktadır. Diğer taraftan; yükseköğretim kurul ve kurumlarında görev yapmakta olan yönetici ve öğretim elemanı gibi personellere ilgili mevzuat ile yüklenen ödevlerin diğer kamu personeline nazaran farklı nitelikte olması dikkate alınmış ve uygulanacak disiplin hükümleri bakımından 2547 sayılı Kanunda özel düzenlemeler yapılmıştır.

Soruşturulan kişinin unvanına uygun şekilde (akademik veya idari personel olmasına göre) disiplin fiilleri farklılık göstermekte olup, bu açıdan kişinin akademik personel olması durumunda 2547 sayılı Kanundaki fiillere ve karşılık gelen cezalara, idari personel olması durumunda ise 657 sayılı Kanundaki fiillere ve karşılık gelen cezalara bakılması gerekecektir.

DİSİPLİN CEZALARI

Disiplin cezası gerektiren fiillerde, soruşturulan kişinin akademik/idari personel olmasına göre 657 sayılı Kanun veya 2547 sayılı Kanunda yer alan fiiller dikkate alınacaktır.

2547 sayılı Kanunun 53/b maddesinde Devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanlarına uygulanabilecek disiplin cezalarının;

- 1- Uyarma,
- 2- Kınama,
- 3- Aylıktan kesme,
- 4- Kademe ilerlemesinin durdurulması,
- 5- Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve
- 6- Kamu görevinden çıkarma cezaları olduğu belirtilmiştir.

Öğretim elemanları dışında iş sözleşmesiyle çalışan personel 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ve iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesine tabidir. **Memurlar hakkında ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci maddesi uygulanır.**

1- UYARMA Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller

Memurlar için; 657 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 125/A):

Uyarma; memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,
- b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek,
- c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,

- d) Usulsüz müracaat veya şikâyette bulunmak,
- e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,
- f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,
- g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,
- h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

Öğretim elemanları için; 2547 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 53/b-1):

Uyarma; öğretim elemanına, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.
- b) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.
- c) Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak.
- d) Usulsüz müracaat veya şikâyette bulunmak.

2- KINAMA Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller

Memurlar için; 657 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 125/B):

Kınama; memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,
- b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,
- c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,
- d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- e) Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,
- f) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,

- g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,
- h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,
- i) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,
- j) Verilen emirlere itiraz etmek,
- k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,
- l) Kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak.
- m) **(Ek:17/9/2004-5204/1 md.)** Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.

Öğretim elemanları için; 2547 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 53/b-2):

Kınama; öğretim elemanına, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) **(Mülga:15/4/2020-7243/7 md.)**
- b) Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.
- c) **(Mülga:15/4/2020-7243/7 md.)**
- d) Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.
- e) Yayınlarında hasta haklarına riayet etmemek.
- f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.
- g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.
- h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.
- i) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.
- j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.

- k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.
- l) **(Mülga:15/4/2020-7243/7 md.)**
- m) İçeriğı itibarıyla şiddet veya nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları teşhir etmek yahut kurumların herhangi bir yerine asmak.
- n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.
- o) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, kusurlu davranmak.
- p) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Mevzuatta öngörülen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemek.
- r) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Görevi sırasında amirine sözle saygısızlık etmek.
- s) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Görevle ilgili resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak, kaybetmek veya kusurlu davranışlarıyla bunlara zarar vermek.
- t) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Taşıdığı sıfatın gerektirdiğı özen yükümlülüğüne aykırı, genel ahlak ve edep dışı tutum ve davranışlarda bulunmak.
- u) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Görevi gereğı katılmakla yükümlü olduğı kurul ve toplantılara izinsiz veya özürsüz olarak bir yıl içinde birden fazla katılmamak.

3- AYLIKTAN KESME Cezasını Gerektiren Fiil ve Haller

Memurlar için; 657 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 125/C):

Aylıktan Kesme; memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,
- b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,
- c) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,

- d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,
- g) (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)**
- h) (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)**
- i) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- j) (Mülga: 13/2/2011-6111/111 md.)**

Öğretim elemanları için; 2547 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 53/b-3):

Aylıktan kesme; devlet yükseköğretim kurumlarında brüt aylıktan, vakıf yükseköğretim kurumlarında brüt ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak.
- b) Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.
- c) Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.
- d) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.
- e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak.
- f) (Mülga:15/4/2020-7243/7 md.)**
- g) Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.
- h) Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gereksiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.

- i) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.
- j) Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.
- k) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.
- l) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Kasıtlı olarak; görevi tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek.
- m) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek.
- n) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Görev yeri sınırları içerisinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak, bu yeri kullanmak veya kullandırmak.
- o) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Yasaklanmış her türlü yayını basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya teşhir etmek.

4- KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI VEYA BİRDENFAZLA ÜCRETEN KESME CEZASINI GEREKTİREN FİİL VE HALLER

Memurlar için; 657 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 125/D):

Kademe ilerlemesinin durdurulması; fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır. Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
- b) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- d) Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
- e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
- f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,
- g) **(Mülga:17/9/2004-5204/33 md.)**
- h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,

- i) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
- j) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,
- k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,
- l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,
- m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemediği yurda dönmek,
- n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,
- o) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

Öğretim elemanları için; 2547 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 53/b-4):

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası; devlet yükseköğretim kurumlarında bulunulan kademedeki ilerlemenin, fiilin ağırlık derecesine göre bir ila üç yıl arasında durdurulmasıdır. Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.
- b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.
- c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.
- d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.
- e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.

- f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hşkşmlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.
- g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi gşstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.
- h) Gşrevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi dşşşnce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.
- i) (Mşlga:15/4/2020-7243/7 md.)**
- j) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Mşkerrer yayınlarını akademik atama ve yşkselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.
- k) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) Gşreve sarhoş gelmek, gşrev yerinde alkollş içki içmek.
- l) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) Gerçeğe aykırı rapor ve belge dşzenlemek.
- m) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) İlgili kanunların tanıdığı istisnalar dışında ticaret yapmak, yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak.
- n) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) Gşrevi gereği őđrendiđi ve gizli kalması gereken bilgi ve belgeleri açıklamak.
- o) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya hizmetten yararlananlara hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek.

**5- ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM MESLEĞİNDEN ÇIKARMA CEZASINI
GEREKTİREN FİİL VE HALLER**

Öğretim elemanları için; 2547 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 53/b-5):

Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası; akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere üniversite öğretim mesleğinden çıkarmadır. Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) Başkalarına ait özgün fikir, metot, veri veya eserleri bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendisine ait gibi göstermek.
- b) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) Atama ve yükselmelerde, unvan veya derece kazanılmasında; anket uygulama, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar dışında kişisel emek ve birikimine dayanmayan, başkaları tarafından ücret karşılığında veya ücretsiz olarak üretilmiş yayın ve çalışmalar kullanmak.
- c) (Ek:15/4/2020-7243/7 md.) Özürsüz veya izinsiz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek.

6- KAMU GÖREVİNDEN ÇIKARMA CEZASINI GEREKTİREN FİİLVE HALLER

Memurlar için; 657 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 125/E):

Devlet memurluğundan çıkarma; bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır. Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükün ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak, ⁽¹⁾
- b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,
- c) Siyasi partiye girmek,
- d) Özürsüz olarak (...) ⁽²⁾ bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,
- e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,
- f) **(Değişik: 13/2/2011-6111/111 md.)** Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,
- g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
- h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,
- i) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,
- j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
- k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.
- l) **(Ek: 3/10/2016-KHK-676/75 md.)** Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullandırmak, bu örgütlerin propagandasını yapmak.

Öğretim elemanları için; 2547 sayılı Kanunda Yer Alan Fiiller (Madde 53/b-6):

Kamu görevinden çıkarma; kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere kamu görevinden çıkarmadır. Kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) **(Değişik:15/4/2020-7243/7 md.)** Terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütler için kullanmak ya da kullandırmak.
- b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.
- c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.
- d) Uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanmak, bulundurmak, başkalarına vermek, kullanılmasını özendirmek, satmak, imal etmek.
- e) Hukuka aykırı olarak kurumun verilerini elde etmek, kaydetmek, kullanmak, depolamak, dağıtmak, değiştirmek veya yok etmek.
- f) Kurumun bilişim sistemlerinin işleyişini kasten engellemek veya bozmak

DİSİPLİN SORUŞTURMALARINDA TAKİP EDİLEBİLECEK SÜREÇ

A. DİSİPLİN SORUŞTURMASININ BAŞLATILMASI

1. *Disiplin Amiri Tarafından Soruşturmanın Açılması 2547 s.K.md.53/A*

Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturmasını başlatır.

Ancak bilimsel araştırma ve yargı etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur.

Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.

2547 sayılı Kanununun 53/A maddesinde **disiplin amirlerinin** kimler olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu maddeye göre;

-Yükseköğretim Kurulu Başkanı üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin;

-Rektör, üniversitenin;

-Bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürü, bağımsız vakıf meslek yüksekokulunun;

-Dekan, fakültenin;

-Enstitü ve yüksekokul müdürleri, enstitü ve yüksekokulların;

-Kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri, uygulama araştırma merkezi ile enstitünün;

-Bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtırdığı durumlarda alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamayacak veya yaptıramayacaktır.

Daha önce aynı konuda açılmış bir soruşturma var ise bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilecektir.

2. **Zamanaşımı Süreleri 2547 s.K.md.53/C**

Disiplin cezası verilmesini gerektiren **fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten** itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarında **bir (1) ay içinde,**

b) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezasında **altı (6) ay içinde,** disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılmaz.

Soruşturmaya başlama zamanaşımı sürelerinin yanı sıra, hangi zaman zarfında açılırsa açılsın, disiplin cezası verilmesini engelleyen zamanaşımı süreleri de bulunmaktadır. Bu kapsamda; disiplin cezası verilmesini gerektiren **fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil açısından altı yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.** Bu kuralın tek istisnası; 2547 s.K.md.53/C-4 hükmüdür.

Disiplin ve ceza soruşturmasının birlikte açıldığı durumlarda, açılan disiplin soruşturmasında ceza soruşturması sonucu bekleniyor olsa dahi, disiplin cezası verilmesine kanaat getirilirse, **iki yıllık zamanaşımı süresi geçirilmeden disiplin cezası verilmesi gerekmektedir.**

Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması hâlinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar.(

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

3. Soruşturmacının Görevlendirilmesi

2547 sayılı Kanun'un 53/a maddesinde belirtilen disiplin amirleri tarafından yazılı olarak disiplin soruşturması başlatılmasına karar verilmektedir.

Disiplin amiri soruşturmayı bizzat kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinde soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilecektir.

Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır.

Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi hâlinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.

Zorunlu hallerde (örneğin; fakültede soruşturulacak kişinin unvanına denk akademik unvan bulunmaması, yargı nezdine taşınmış husumetin mevcut olması, vb) Rektörlük aracılığı ile diğer birimlerden de soruşturmacı talep edilebilecektir. Rektörlük aracılığı ile soruşturmacı atanması söz konusu olsa dahi, soruşturmaya dair işlemler doğrudan soruşturmacı tarafından yürütülerek, soruşturma raporu soruşturmayı açan makama (Dekanlık/Müdürlük) iletilir, ek süre vb. onaylar ilgili makamdan alınır.

Disiplin soruşturması için görevlendirme yapan disiplin amiri tarafından soruşturmacı olarak atanan kişiye bir görevlendirme yazısı tebliğ edilir. Bu yazı ekinde ayrıca şikâyet dilekçesi ile dilekçe ekinde var ise diğer belgeler de yer almalıdır.

Soruşturulanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması hâlinde disiplin soruşturması, üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.

B. SORUŞTURMACININ UYMASI GEREKEN TEMEL KURALLAR

a. Soruşturmacı, sadece görevlendirildiği konuda soruşturma yürütmekle görevlidir. Soruşturmanın yapılması sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda soruşturmacı bunları gecikmeksizin soruşturulanın disiplin amirine bildirmelidir. Tespit edilen bu fiiller ile ilgili soruşturma açma yetkisi disiplin amirlerine aittir.

b. Soruşturmacı, soruşturmayı bizzat kendisi yürütmelidir; soruşturma kapsamındaki her türlü işlemi kendisi yapmalıdır. Ancak yeminli katip atamak sureti ile tutanakların yazımında bu kişilerin yardımını alabilecektir.

c. Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla her türlü yazışma yetkisini haizdir.

d. Soruşturmanın gizliliği esastır. Bu nedenle soruşturmacı tarafından istenecek bilgi, bilirkişi incelemesi talebi vb. konulardaki her türlü yazıŐmanın “Hizmete Özel” gerekiyorsa “Kişiye ve Hizmete Özel” ibaresi konulmuŐ; kapalı zarflar içerisinde yapılması gerekmektedir.

e. Soruşturma işlemlerinin her biri bir tutanak ile tespit olunur.

f. Soruşturmacı, soruşturma kapsamında yaptığı her bir yazıŐmanın bir örneğini ve bu yazıŐmalara ilişkin tebliğ/tebellüğ tutanaklarını soruşturma dosyasına eklemelidir. Tebliğ/tebellüğ tutanağı ile soruşturmacının gönderdiği her bir tebligatın kim tarafından tebliğ edildiği ve tebliğ alındığı ile tebliğ alınan tarih belirlenmektedir. Bu nedenle, bu tutanağın eksiksiz doldurulması gerekmektedir. Bu tutanak, yapılan her bir yazışma ile birlikte hazırlanmalıdır ve gönderilmelidir. Söz konusu tutanağın soruŐturmacıya imzalanarak geri gelmesi sonrasında ilgili yazı ekine tebliğ-tebellüğ tutanağı de konulmalıdır. Soruşturmada

uyulması gereken süreler ve usuli işlemlerin yerine getirildiğinin ispatı açısından bu tutanak son derece büyük bir önem arz etmektedir.

g. Soruşturmacı yazışmaları tebliğ/tebellüğ tutanağı ile değil de iadeli taahhütlü posta ile de yapabilecektir.

h. Soruşturmacı, şikâyetçi, soruşturulan, varsa vekil, tanık adına çıkarttığı yazılar ile tüm yazışmalarına sıra ile bir sayı numarası vermelidir.

i. Soruşturmacı, dosya kapsamında yaptığı her bir işlemi kronolojik olarak listeleyerek bir dizi pusulası oluşturmalı ve söz konusu dizi pusulasını soruşturma raporunun sonuna eklemelidir.

j. Soruşturma kapsamında Rektörlük veya Üniversitemiz ilgili birimleri ile yazışma yapılması gerektiğinde, soruşturmacı soruşturma kapsamındaki yazılarını doğrudan ÜBYS'den yazamaz. Soruşturmacı; hazırlamış olduğu evrakı kapalı bir zarf içinde bağlı bulunduğu Dekanlık/Müdürlük genel evrak kaydına ayrı bir yazı ekinde teslim eder. Bu yazıda, ekteki zarfın üzerinde yer alan muhatap birimin/kişinin kim olduğu ve yazı ekinde bir zarf olduğunun belirtilmesi zorunludur. Teslim edilen zarf ÜBYS'den yazılacak bir üst yazı ekinde muhatap birime gönderilir.

C. SORUŞTURMANIN AŞAMALARI

1.Soruşturmacı Tarafından Yeminli Katip Atanması

Görevlendirme yazısını ve eklerini tebliğ alan soruşturmacı, soruşturmaya konu olayla ilgili gerekli incelemeyi bizatihi kendisi yapmakla görevlidir.

Ancak soruşturmacının ihtiyaç duyması halinde, örneğın tanıkların, Őikâyetçının ya da soruşturulanın dinlenmesi sırasında, yazı işlerini yürütmek üzere Üniversite'nin idari veya akademik personelini yeminli katip olarak görevlendirmesi mümkündür.

Yeminli katip olarak görevlendirilen bu kişi, yemin altında görevini yerine getirmelidir.

Soruşturmacının, katip olarak görevlendireceğı kiŐiyi tayin edememesi durumunda kendisini görevlendiren birimden bir katip görevlendirilmesini talep etmesi mümkündür.

2. Şikâyetçinin/İhbar Edenin Davet Edilmesi

Soruşturma dosyasında önce varsa şikâyetçi/ihbar eden, ayrıntılı beyanına başvurulmakve delillerini sunmak üzere davet edilir.

Şayet şikâyetçinin vekili olduğu dosya kapsamında sabit ise; davet vekile çıkartılır.

3. Şikâyetçinin/İhbar Edenin Dinlenmesi

Davet edilen gün ve tarihte, davete icabet eden varsa şikâyetçinin/ihbar edenin beyanları zapta geçirilir.

Bu zabıt, beyanın alındığı sırada hazır bulunan soruşturmacı, yeminli katip, şikâyetçi ve varsa vekili tarafından imza altına alınır. Zabıt, 1 (bir) sayfadan fazla ise son sayfada açılan isimlerin üstü imza altına alınır.

Diğer sayfalar ise isim sütunu açılmadan tüm hazırda bulunanlar tarafından paraflanmak suretiyle imzalanır.

4. Soruşturulanın Davet Edilmesi

Hakkında her türlü disiplin cezası verilmesi söz konusu olabilecek soruşturulana kendisini savunma hakkının tanınması zorunludur. **Soruşturulandan soruşturulduğu konuya ilişkin fiiller belirtilerek ve dosya kapsamındaki deliller kendisine gönderilerek savunma yapması istenir. Savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez.**

Soruşturulana savunmasını sunması için çağrı kâğıdı gönderilir. Soruşturulan soruşturmanın her aşamasında vekalet ilişkisi kurabilir ve avukatını dosyaya dahil edebilir.

Soruşturulana, kural olarak, şikâyetçiden sonra dinlenmelidir. Bu nedenle, soruşturulana yapılan çağrı, şikâyetçiye yapılan davetten sonraki bir tarih için olmalıdır. Bununla birlikte, şikâyetçi geçerli bir mazeret sunarak belirtilen gün ve saatte hazır bulunamaz ise, soruşturulananın öncelikle dinlenmesinde bir sakınca bulunmamaktadır.

Soruşturulana savunmasını hazırlaması için **en az 7 (yedi) gün süre** verilir.

Soruşturulana yollanan çağrı yazısında, **hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu ayrıntılı şekilde**, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.

Çağrı yazısı ekinde şikâyet/ihbar dilekçesinin bir örneği, varsa tüm ekleriyle birlikte gönderilir.

Soruşturulana Üniversitemizden başka bir kurumda çalışıyorsa, hâlihazırda görev yaptığı kurumdan istinabe suretiyle savunmasının alınması istenir. Soruşturulan başka bir ilde ikamet ediyor ve çalıştığı kurum da tespit edilemiyorsa; hâlihazırda ikamet ettiği ilin Cumhuriyet

Başsavcılığından istinabe suretiyle savunmasının alınması istenir. İstinabe yoluyla ifade alınmasına ilişkin talepler Rektörlüğe gönderilir. Talep yazısının ekinde hazırlanacak olan istinabe savunma tutanağının bir örneği, soruşturulana sorulacak olan sorular hazırlanmak suretiyle gönderilir.

*****(1) Anayasa Mahkemesi'nin 13/10/2022 tarihli ve E.: 2022/87, K.: 2022/121 sayılı Kararı ile bu fıkranın (a) bendinin, (b) bendinin ve (c) bendinin iptaline karar verilmiştir. Bu Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.**

5.Soruşturulanın Dinlenmesi

Soruşturulan çağrıya icabet ettiği halde savunmasını hazırlayamadığından bahisle ek süre isteyebilir. Bu halde soruşturulana savunmasını hazırlaması için makul ek süre verilerek (yasal bir dayanağı olmamakla birlikte, mücbir sebep haricinde uygulamada bu süre en fazla 10 gün olarak belirlenmektedir.) düzenlenen zabıt imza altına alınır.

Soruşturulan mazeretsiz olarak ve hiçbir gerekçe sunmaksızın çağrıya icabet etmezse bu husus soruşturmacı ve yeminli katip tarafından tutulan tutanak ile imza altına alınır.

Soruşturulanın bildirilen gün ve saat için mazeret bildirmesi mümkündür. Bu halde soruşturmacının takdiri ile soruşturulana yeni bir gün ve saat bildirilir. Soruşturulan yeni çağrıya da icabet etmediği takdirde bu durum soruşturmacı ve yeminli katip tarafından tutanak altına alınarak imzalanır.

Soruşturulan Üniversitemizden ayrılmış ise hâlihazırda görev yaptığı kurumdan istinabe suretiyle savunmasının alınması Rektörlüğümüzden talep edilir. Talep yazısının ekinde hakkında soruşturma açılmasına neden olan belge ve hazırlanacak olan istinabe ifade tutanağının bir örneği soruşturulana sorulacak olan sorular hazırlanmak suretiyle gönderilir.

Soruşturma sırasında soruşturulan sıfatı ile soruşturmaya dâhil edilmesi gerektiği kanaati oluşan Fakülte çalışanı için soruşturmayı açan makamdan ayrıca soruşturma onayı alınması gerekmektedir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde soruşturulandan tekrar savunma isteyebilecektir. Bu husus yasada bu şekilde takdir hakkı olarak tanımlanmış olsa da yerleşik Danıştay içtihatlarında disiplin cezası vermeye yetkili makamın isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle yazılı savunma alınmasını zorunlu kılmaktadır.

*****(1) Anayasa Mahkemesi'nin 13/10/2022 tarihli ve E.: 2022/87, K.: 2022/121 sayılı Kararı ile bu fıkranın (a) bendinin, (b) bendinin ve (c) bendinin iptaline karar verilmiştir. Bu Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır**

6. Tanık Dinlenmesi

Soruşturma kapsamında bilgi ve görgüsüne başvurulmak üzere tanık davet edilebilir

Şikâyetçi ya da soruşturulan, soruşturma konusu olay ile ilgili olarak bazı kişilerin tanık olarak dinlenmesini talep edebileceklerdir. Bu nedenle, şikâyetçi ve soruşturulana dinlenilmeleri sırasında tanık göstermek isteyip istemedikleri sorulmalıdır.

Tanığa yemin ettirilerek, beyanı alınır.

Alınan yeminli beyan zapta geçirilir ve soruşturmacı, yeminli katip ve tanık tarafından imza altına alınır.

7.Bilirkişi İncelemesi Yapılması

Soruşturmacı, soruşturmasıyla ilgili bilirkişiye başvurma yetkisini haizdir.

Üniversitemiz bünyesindeki birimlerinden bilirkişi talebinde bulunulması halinde **Rektörlüğün aracı kılınmasına gerek bulunmamaktadır**. Soruşturmacı, ilgili birime yazı yazarak doğrudan doğruya bilirkişi görüşü isteyebilecektir.

Soruşturmacı tarafından hazırlanan soruşturma dosyası kapsamında başka bir Üniversiteden bilirkişi raporu talep edilmesi lüzumu ortaya çıkarsa Rektörlüğümüzden yazı ile bu yönde talepte bulunulması gerekmektedir.

8.Keşif ve Tespit Yapılması

Soruşturmacı soruşturma kapsamında ayrıca keşif ve inceleme ve ilgili makamlarla yazışma yapma yetkisini haizdir.

Soruşturmacı tarafından keşif sırasında yapılan tüm işlemler hakkında tutanak tutulur.

Keşif ve tespitin yapıldığı yerde bulunan kişilerin kimlik tespiti yapılarak adı soyadı tutanağa yazılmalı ve bilgisine başvuru yapılan kişinin imzasına sunulmalıdır. Dosya kapsamında daha önce kimlik tespiti yapıldıysa tekrar tespit yapmaya gerek bulunmamaktadır.

9.Bilgi, Belge Toplama ve İnceleme

Soruşturmacı görevlendirme kapsamında doğrudan bilgi ve belge talep edebilecek olup, bu bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilecektir.

Bir disiplin soruşturmasında, soruşturmacı tarafından soruşturulanın daha önce bir disiplin cezasının bulunup bulunmadığı hususunda bilgi alınması, bir disiplin cezasının verilmesinin söz konusu olduğu durumlarda, disiplin cezasının türünün belirlenmesi açısından önem arz etmektedir. Zira 2547 sayılı Kanun'un 53/D maddesi gereğince disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza, aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulanmasında bir derece ağır ceza verilir.

Bu nedenle soruşturmacı tarafından soruşturulanın daha önce almış olduğu disiplin cezasının bulunup bulunmadığının sorgulanması gerekmektedir.

10. Görevden Uzaklaştırma

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53/B maddesinde ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 137. maddesinde "görevden uzaklaştırma" tedbiri düzenlenmiştir.

Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.

Görevden uzaklaştırma tedbiri disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında alınabilir. Yani, soruşturma başlamadan soruşturulan görevden uzaklaştırılabileceği gibi soruşturma sırasında da görevden uzaklaştırma kararı alınabilecektir.

Soruşturmayı yürütenler görevden uzaklaştırmayı teklif edebilirler. Görevden uzaklaştırma tedbiri **üç (3) ay** süreyle alınabilir. Bu sürenin bitiminde tedbir kararının alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında **üç (3) ay** uzatılabilir.

Görevden uzaklaştırmaya Yükseköğretim Üst Kuruluş Başkanları ile **Devlet Yükseköğretim Kurumlarında atamaya yetkili amirler**, Vakıf Yükseköğretim Kurumlarında Rektörler ve Bağımsız Vakıf Meslek Yüksekokullarında Müdürler yetkilidir.

Bu kapsamda, fakültelerde/ meslek yüksekokullarında/ enstitülerde yürütülen soruşturmalarda, görevden uzaklaştırma tedbirinin uygulanması hususundaki gerekçeli teklif ivedilikle Rektörlük Makamı'na sunulmalıdır.

Rektörlerin, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı disiplin amirinin teklifi üzerine Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından verilir. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.

Görevden uzaklaştırma tedbirinin soruşturmanın açılmasından önce alınması halinde, görevinden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen **on (10) işgünü** içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Görevden uzaklaştırma işleminden sonra süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya görevden uzaklaştırma işlemi keyfi olarak veya gazez ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan yetkililer, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Ancak görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir.

Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak ve akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması hâlinde derhal göreve iade edilirler.

Kişinin görevi başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri süresi dolmadan da kaldırılabilir.

D. SORUŞTURMANIN SONUÇLANDIRILMASI

1. Soruşturmanın Sonuçlandırılma Süresi (2547 s.K. md. 53/A-1-I).

Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren **iki (2) ay** içinde tamamlanır. İki aylık süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak eksüre talep edebilir. Disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak ek süre hakkında karar verir .

2. Soruşturma Raporunun Yazımı

Soruşturma tamamlandığında **soruşturma raporu** hazırlanır.

Soruşturma raporunda

- Görevlendirme yazısının tarih ve sayısı,
- Soruşturmaya başlama tarihi,
- Soruşturulan/ soruŐturulanların kimliği, unvanı,
- Suç konusu ve tarihi,
- Soruşturmanın aşamaları,
- Şikâyetçi/ihbar eden ifadesi/ifadeleri,
- Savunmalar,
- Tanık beyanları,

-Bilirkişi raporu vb. toplanan **tüm deliller** neden-sonuç ilişkisi kurularak soruşturma neticesinde tüm olayın değerlendirmesi yapılır.

Soruşturma raporunun sonuna dizi pusulası da eklenir. Dizi pusulasında disiplin soruşturması sırasında toplanan tüm belgeler verilmiş olan sıra numarası çerçevesinde bir liste haline dönüŐtürölür.

3. Raporun ve Dosya Aslının Teslimi

Soruşturmacı hazırlamış olduğu soruşturma raporunun her sayfasını imzalamalıdır.

Soruşturmacı dizi pusulasına bağlı raporunu ve soruşturma sırasında yapmış olduğu tüm yazışmaları ve topladığı tüm bilgi ve belgeleri üst yazıya bağlayarak, kapalı bir zarf içinde soruşturmayı açan Makama sunar.

4. Soruşturma Sonucunda Disiplin Cezası Verme Yetkilisi

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53/Ç maddesinde disiplin cezası verme yetkisi bulunan yetkili ve amir kurullar sayılmıştır.

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

- i. Uyarma ve kınama cezaları **sıralı disiplin amirleri** tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında **Yükseköğretim Kurulu Başkanı** tarafından verilir.
- ii. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları **kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile** verilir.
- iii. Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları **atamaya yetkili amirin teklifi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla** verilir.
- iv. Rektörler, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri ve dekanlar hakkında aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları **Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla** verilir.
- v. Aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden ve kamu görevinden çıkarma cezaları gerektiren fiillerle ilgili olarak öğretim elemanları hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı disiplin amiri sıfatıyla doğrudan soruşturma

açabilir. Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda verilecek cezalar **Yüksek Disiplin Kurulunca** verilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar;

a. Soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir.

b. Soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir.

c. Soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını hafifletebilir,

d. Soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını reddedebilir.

Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak **en geç üç ay içerisinde** yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

5. Disiplin Kurullarının Teşekkülü ve İşleyişi

Uyarma ve kınama cezaları dışındaki disiplin cezalarının “**Disiplin Kurulları**” tarafından verilmesi 2547 sayılı Kanun’un 53/Ç maddesinde belirtilmiştir. Aynı Kanun’un 53/Emaddesinde disiplin kurullarının nasıl teşekkül edeceği düzenlenmiştir.

Yüksek Disiplin Kurulu Yükseköğretim Genel Kuruludur.,

Üniversite disiplin kurulu üniversite yönetim kuruludur. **Üniversiteye bağlı birimlerin yönetim kurulları, disiplin kurulu olarak görev yapar.** Rektörlüğe bağlı birimlerdeki disiplin kurulu; akademik personel ve daire başkanı kadrosunun dengi ve üstü kadrolarda bulunanlar için rektör yardımcısı başkanlığında üniversite yönetim kurulunca her takvim yılı başında belirlenen profesör unvanlı dört öğretim üyesinden, memurlar için ise Genel Sekreterin başkanlığında, Hukuk Müşaviri ile Personel Dairesi Başkanından oluşur

Yükseköğretim Kurulu personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında, I. Hukuk Müşaviri ile Personel, Strateji Geliştirme, İdari ve Mali İşler Daire başkanlarından teşekkül eder.

Üniversitelerarası Kurul personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı ve Hukuk Müşavirinden teşekkül eder.

Yüksek Disiplin Kurulu hariç, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve doktor öğretim üyeleri, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde doktor öğretim üyeleri ve kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.

Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüşüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar. Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde eksik üyelikler eşdeğer unvana sahip öğretim üyeleri arasından senato tarafından belirlenen üyelerce tamamlanır.

6. Disiplin Cezası Verilmesinde Uygulanacak Temel İlkeler

2547 sayılı Kanun'un 53/D maddesinde disiplin cezasına uygulanacak temel ilkelere yer verilmiştir. Buna göre, **aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez**. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan **en ağır cezayı** gerektiren disiplin cezası verilir (2547 s.K.md. 53/D-1).

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekerrüründe **bir derece ağır ceza uygulanır**. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle **kesinleşmiş olması gerekir**.

Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının **üçüncü** uygulamasında **bir derece ağır ceza verilir**. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekerrüre esas alınmaz.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında **bir derece alt ceza** uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması cezasıdır. (

Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde brüt aylıklarının **1/4'ü ila 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır**. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu görevinden çıkarma cezası verilir.

Disiplin cezaları, **verildikleri tarihten itibaren**, aylıktan kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ise cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır.

Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan kesme cezası alanlar **üç (3) yıl**, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası alanlar **beş (5) yıl** boyunca rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, ana sanat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü kadrolara atanamazlar. Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların görevleri kendiliğinden sona erer ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir.

Güncel mahkeme kararlarında, soruşturmacının lehte ve aleyhte olan tüm delilleri toplaması, tanık ifadelerini alması ve bu şekilde tamamlanan disiplin soruşturma raporunu tamamladıktan sonra ve disiplin amiri tarafından ceza tesis edilmeden önce, disiplin amiri veya kurulları tarafından usulüne uygun olarak soruşturulanın savunmasının alınması gerektiği belirtilmektedir. Bu savunmanın alınmasında, tüm soruşturma süreçlerinde olduğu gibi süreler son derece önemli olup, yapılan yazışmalarla ilgili tebliğ tebellüğ belgeleri eksiksiz doldurularak tarihlerin ve sürelerin doğru hesaplanması konusunda azami dikkatin gösterilmesi gerekmektedir.

7. Disiplin Cezasına İtiraz

2547 sayılı Kanun'un 53/F maddesine göre, yapılan disiplin soruşturması sonucunda disiplin amiri tarafından verilen disiplin cezasına karşı itiraz hakkı bulunmaktadır.

Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır:

- a) **(Değişik:15/4/2020-7243/9 md.)** Uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz, ilgilinin **görevli olduğu birimin disiplin kuruluna**, rektör tarafından verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı **üniversite disiplin kuruluna**, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için **Yüksek Disiplin Kuruluna** yapılabilir. **Cezayı veren disiplin amiri disiplin kurullarına katılamaz**. Bu halde ilgili disiplin kuruluna, üyelerden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.
- b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu üniversite disiplin kuruluna, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir .

İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren **yedi (7) gündür**.

İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren **altmış gün içinde karar verir**.

İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir.

İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak **en geç üç (3) ay** içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.

E. ÖZLÜK DOSYASINDA SAKLAMA

2547s.K.md.53/G-1 - Disiplin cezaları ilgililerin özlük dosyalarında saklanır

Uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren **beş (5) yıl**,

Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanmasından itibaren **on (10) yıl** sonra,

Atamaya yetkili amire başvurularak verilmiş olan cezaların özlük dosyasından silinmesi talep edilebilir.

İlgilinin, bu süreler içerisindeki davranışları, isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, talep yerine getirilir.